

श्रीगणेशाय नमः पूर्वस्मिन्पर्वणि अथार्थी कुटुंबनाशमनुस्यमपिनश्यतीत्युक्तं इदानीं परधर्मानुगोब्राह्मणः तद्धर्मेष्वपि मिथ्यतमं कर्म करोतीत्युच्यते तस्मै स हितावीरा इत्यादिमासौ भिक्कपर्वणि ततः दुर्योधने
 नसेनापत्येऽश्वत्थाम्नो भिषेकानंतरं ते अश्वत्थामकृपाचार्यकृतवर्माणः शिबिराभ्यां शिबिरनिकटस्थं देशं आसाद्य बाह्विमुख्यन्यविशंतेति योजना ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ अनुसारः पृष्ठगमनं प्राद्रवन्ति पुनर्वा
 नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमं ॥ देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥ १ ॥ संजय उवाच ततस्ते स हितावीराः प्रयाता दक्षिणामुखाः ॥ उपास्तमन
 वेलायां शिबिराभ्यां शमागताः ॥ १ ॥ विमुख्यवाहांस्त्वरिताभीताः समभवंस्तदा ॥ गहनं दिशमासाद्य प्रच्छन्नान्धविशंतते ॥ २ ॥ सैनानिवेशमभितो ना
 त्तिदूरमवस्थिताः ॥ निकृत्तानि शितैः शलैः समं ताक्षतविक्षताः ॥ ३ ॥ दीर्घमुष्णं च निःश्वस्य पांडवाने वंचितयन् ॥ श्रुत्वा च निनंदं घोरं पांडवानां जयैषिणां ॥ ४ ॥
 अनुसारभयाद्भीताः प्राङ्मुखः प्राद्रवन् पुनः ॥ ते मुहूर्त्तान् ततो गत्वा श्रांतवाहाः पिपासिताः ॥ ५ ॥ नाश्नुष्यन्त महेश्वासाः क्रोधा मर्षवशंगताः ॥ राज्ञो वधेन संतप्ता
 मुहूर्त्तं समवस्थिताः ॥ ६ ॥ धृतराष्ट्र उवाच अश्रद्धयमिदं कर्म कृतं भीमेन संजय ॥ यत्सनागायुतप्राणः पुत्रो मम निपातितः ॥ ७ ॥ अवध्यः सर्वभूतानां व
 ज्रसंहननो युवा ॥ पांडवैः समरे पुत्रो निहतो मम संजय ॥ ८ ॥ नदिष्ठमभ्यतिक्रान्तुं शक्यं गावल्गुणैर्नरैः ॥ यत्समेत्यरणे पार्थः पुत्रो मम निपातितः ॥ ९ ॥ अद्रि सा
 रमयं नूनं हृदयं मम संजय ॥ हतं पुत्रशतं श्रुत्वा यन्नदीर्णं सहस्रधा ॥ १० ॥ कथं हि हृदमिथुनं हतं पुत्रं भविष्यति ॥ न त्वहं पांडवे यस्य विषये वस्तुमुत्सहे ॥ ११ ॥ कथं
 राज्ञः पिता भूत्वा स्वयं राजा च संजय ॥ प्रेष्य भूतः प्रवर्त्तयं पांडवे यस्य शासनात् ॥ १२ ॥ आज्ञाप्य पृथिवीं सर्वां स्थित्वा मुद्गं नि संजय ॥ येन पुत्रशतं पूर्णमेकन निहतं
 मम ॥ १३ ॥ कृतं सत्यं वचस्तस्य विदुरस्य महात्मनः ॥ अकुर्वता वचस्ते नममपुत्रेण संजय ॥ १४ ॥ कथमस्य भविष्यामि प्रेष्य भूतोदुरंतं कृत् ॥ कथं भीमस्य वा
 क्यानि श्रोतुं शक्यामि संजय ॥ १५ ॥ अधर्मेण हते तात पुत्रे दुर्योधने मम ॥ कृतवर्मारूपो द्रौणिः किमकुर्वत संजय ॥ १६ ॥ संजय उवाच गत्वा तु तावकारा
 जन्नातिदूरमवस्थिताः ॥ अपश्यन्त वनं घोरं नानाद्रुमलतावृतं ॥ १७ ॥ ते मुहूर्त्तं तु विश्रम्य लब्धतार्थैर्हयोत्तमैः ॥ सूर्यास्तमनवे लायां समासे दुर्महदनं ॥ १८ ॥
 नाना मृगगणैर्जुष्टं नानापक्षिगणावृतं ॥ नानाद्रुमलताच्छन्नं नानाव्यालनिषेवितं ॥ १९ ॥ नानातोयैः समाकीर्णं नानापुष्पोपशोभितं ॥ पद्मिनीशतसंछन्नं
 नीलोत्पलसमायुतं ॥ २० ॥ प्रविशत दनं घोरं वीक्ष्यमाणाः समंततः ॥ शाखासहस्रसंछन्नं न्यग्रोधदृष्टुस्ततः ॥ २१ ॥

हान्योजयित्वेति गम्यते ॥ ५ ॥ नाश्नुष्यन्ति पिपासामपिन परा मृष्टवन्तः राज्ञो दुर्योधनस्य ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥